

Uskomisen vaikeudesta

Astuessani vihdoin ulos luolasta osui päiväsäde maahan eteeni ja sai pienen kiven kimaltelemaan. Nostin sen maasta. Se oli valkoisenhimmeä, läpinäkyvä kivi ja soikeaksi hioutunut. Panin sen talteen elämäni muiden kivien joukkoon kaulapussiini ja ensimmäisen kerran oivalsin tietoisesti että ajatukseton kiven nostaminen maasta merkitsi elämäni jakson päättymistä ja uuden alkamista.

Waltari Mika. Turms Kuolematon

Näitä elämänjaksojen päättymisiä ja uuden alkuja jaoimme hiljaa toisillemme vuoden viimeisten tuntien aikana. Kuulimme tarinoita pienistä melkein huomaamattomista hetkistä, jolloin joku säde on valaissut jotain ennen näkemätöntä ja uusi vaihe elämässä on saanut alkunsa.

Talo oli melkein täynnä, vaikka emme tällä kertaa lähettäneet mitään kutsua Uuden Vuoden juhliin. Olimme väsyneitä ja keittiö oli alimiehitetty. Halusimme siksi vähän rauhallisemman juhlan. Monen ystävän avustuksella Ystävyiden Majatalon 20:s vuoden vaihde sujui sydämellisessä hengessä.

Perinteistä joulusaarnaakaan en sinulle lähettänyt. Aloin kyllä valmistella sitä, mutta sairastuin flunssaan ja toipilaana keskityin vain nauttimaan siitä ylellisyydestä, että kaikki aikuisetkin lapseni olivat tyttö- ja poikaystävineen paikalla. Noin parinkymmenen ihmisen porukassa vietimme pitkän ja kylläisen Joulun. Eikä meillä nytkään ollut puutetta mistään olennaisesta.

Kahden kymmenen vuoden aikana moni on selvinnyt Majatalon avulla ja me olemme selvinneet monen avulla. **Kiitos sinulle** omasta osuudestasi ja olemassa olostasi. Toivottavasti tämä **vuorovaikutteinen selviytymistarina** jatkuu, nyt kun uusi lama taas kerran kurittaa koko maailmaa.

Uskomisen vaikeus

Enkä heikkoudessani varmaan olisi päässyt näin pitkälle itseni tuntemisessa, ellei kohtaloni olisi syössyt minua väärauskoisten orjaksi eroon kaikista kristillisistä maista, joissa aina olin ollut liian altis alistumaan ja uskomaan mitä muut minulle todeksi vakuuttivat. Eihän minulla ollut sydämen rohkeutta rakentaa itse itselleni omaa uskoa. Mutta ankara tuomari minussa kävi lempeämmäksi...

Waltari Mika, Mikael Hakim. s. 54.

Katsoin eilen toisen osan **Lilli Riikirannon** ohjelmasarjasta *Mihin uskoa?* Olin jo sattumalta näkemästäni ensimmäisestä osasta todella otettu. Harvoin näkee niin konstailematonta, nöyrää ja suorasukaista uskomisen vaikeuden käsittelyä. Televisio on niitä kysymyksiä varten melkein ylivoimaisen vaikea foorumi. Lilli Riikiranta on kuitenkin oman persoonansa kautta saanut aikaan suorastaan hartaan kunnioittavan tavan liikkua pyhän ja pahan maisemissa. Hän haastattelee hyvinkin eri tavalla ajattelevia ihmisiä tekemättä kenestäkään nappulaa omassa pelissään. Ainakin minulle jää se vaikutelma, että hänen kysymyksensä ovat aidosti omia eikä vain ammattitoimittajan keksimiä. Hän esittää ne niin tosissaan, etteivät useimmat vastaajatkaan voi turvautua vain ulkoa opittuun retoriikkaan tai piilosaarnaamiseen.

Entinen ateisti hapuilee ensimmäisessä jaksossa eri uskontojen parissa, mutta siirtyy jo toisessa jaksossa esittämään kysymyksiään pääasiassa luterilaisen kirkon papeille. Odotan seuraavia innolla.

Waltari pohti romaaneissaan samoja kysymyksiä. Muistelmissaan hän samalla peilaa suhdettaan luterilaiseen kirkkoon:

Kirjoittaessani Feliks onnellista ja Valtakunnan salaisuutta, minua vaivasin epävarmuus, tunne että sana kristitty on niin suunnattoman vaativa että minä en koskaan voi käyttää sitä itsestäni. Eri maissa olin kuitenkin tavannut ihmisiä, jotka tunsivat olevansa jonkinlaisia salakristittyjä ja saattoivat kuulua eri kirkkokuntiin, vaikka eivät aktiivisesti osallistuneet niihin. Muoto ja dogmit

olivat käyneet heille, samoin kuin minulle, liian vieraiksi jotta olisi tuntenut aktiivisesti halua osallistua kirkolliseen elämään, ...

Kuitenkin jokaisessa kirkossa saattaa olla tietty henkinen yhdistävä side, niin että kirkkoon kuuluminen merkitsee ehkä sittenkin jotain enemmän kuin kirkon ulkopuolella oleminen: eräänlaista tietoista yhtymistä niihin ihmisiin, jotka niin kuin sanoin karkeimmasta materialismista äärimmäiseen spiritualismiin asti voivat olla kirkon sisällä.

Waltari Mika, Kirjailijan muistelmia

Näin me jatkamme yhdessä ja erikseen toivon ja pelon maisemissa. Välillä pitää uskoa käyttäen kirvestä, kauhaa ja kynää. Välillä pitää vain vaeltaa itsensä niin uuvuksiin, etteivät epäilykset enää jaksaisi valvottaa.

Minun ymmärtääkseni uskonnollisessa elämässä todellisella kilvoittelijalla – vaikka tämä on hiukan koomillinen sana – ei ikinä ole todellista rauhaa. Hänellä voi olla joitain lyhyitä pysähdyksen tai rauhan hetkiä, mutta jännitys säilyy elämän loppuun asti. Ainoa todellinen rauha on kenties vasta kuolemassa.

Waltari Mika, Kirjailijan muistelmia